

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII.

Ч. 232. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 4-го жовтня 1940.

No. 232. Jersey City, N. J., Friday, October 4, 1940.

VOL. XLVIII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ НА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

СТВОРЕННЯ МОРСЬКОЇ СИЛИ ПО АТЛАНТИЙСЬКИМ БОЦІ

ВАШИНГТОН. — Департамент флоту заявив, що він творить по Атлантійським боцї окрему воєнну флоту, що складатиметься з 125 воєнних кораблів різного сорту. Ця флоту ступнево буде скріплена новими кораблями, що виходитимуть з будівельних доків. Флоту носитиме назву „патрулюючої сили". На її чолі стане адмірал Ліс. Ця корабельна сила буде мати також відповідне число боєвих літаків.

На пресовій конференції секретар флоту, Накс, на запит одного журналіста, чи Америка не задумує вислати кораблів до Австралії і Нової Зеландії, відповів, що офіційно ніщо про те не знає, але це була б добра думка.

НАРАДИ АМЕРИКАНСЬКО-КАНАДІЙСЬКОГО КОМІТЕТУ.

БОСТОН. — Члени американсько-канадського комітету в справах спільної оборони зібрались разом під головуванням Ля Гварді в Бостоні й увагу свою присвячували справі оборони канадських берегів із боку Тихого океану. Канадський представник казав, що хоч велику частину своєї енергії вони присвячують східним берегам, але не спускають з ока також західних берегів. Канадський уряд при помочи Америки значне добре укріплює свої західні береги. В той сам час Америка творить на Атлантійським океані сильну флоту. Члени комітету стверджували, що колиб прийшло до найгіршого, то спільна американсько-канадська флоту зустріла б ворога 500 миль на морі і там розправила б з ним, не допустивши його до берегів.

БУДУЮТЬ НОВІ МОДЕЛІ ЛІТАКІВ.

ПЕТЕРСОН. — Член ради в справах зброєння, Вільям Нудзен, віддає фабрику літаків Курсіса-Врайта і приділяється виробі нових американських бомбовиків, що будуть більші і скоріші від заних досі на світі. Ці літаки матимуть мотори 2,200 коней сили. Зможуть робити безперервний шлях 6,000 миль. Можуть робити на годину 400 миль, можуть нести 18 тон бомб і залозу з 12 людей. Цілий літак важитиме 70 тон. Таких машин згадана фабрика тепер виробляє по 560 місячно. А з кінцем цього року вона буде виробляти по тисячу машин місячно.

ЗАЯВА ВІЛКОГО.

КЛІВЛЕНД. — Републіканський кандидат Вендел Вилкі щераз виразно зазначив, що колиб став президентом, то буде більше помагати Англії, ніж теперішній уряд це робить. Він закидав своїм критикам нечесну гру в тім, що вони стараються його змалювати перед людьми як приятеля Гітлера. Він далі критикував теперішні заходи уряду узброїти краї, що в цю кампанію зброєння уряд встроює багато партійної політики.

МАЛІ РОЗРУХИ В МЕКСИКО.

МЕКСИКО СІТІ. — Мексико по своїх останніх президентських виборах далі не успокоєне. Остання спроба повстання з боку прихильників генерала Альмазана викликала легкий відгук по цілій краї і всюди слідне схвилювання серед людей. Ситуація наладована ріжними можливостями, але твердить, що все має під твердою кермою.

ПОВОРОТ ПІРСОНА З АРГЕНТИНИ.

БУЕНОС АЙРЕС. — Представник американського державного банку експорту-імпорту, Пірсон, повертає назад до Америки, пробувши короткий час в Аргентині. Його фінансова місія, як говорять місцеві аргентинські кола, не вдалась, бо він не наклонив аргентинські влади скористати з позички Злучених Держав Америки. Для фінансування полуднево-американських країв уряд Злучених Держав Америки призначив недавно 500 мільонів доларів. В Аргентині від давна нуртували течії, які поборювали впливи американських капіталів.

А. Ф. П. НЕВТРАЛЬНА В ВИБОРАХ.

ВАШИНГТОН. — Американська Федерация Праці заявила, що в надходячих президентських виборах займатиме неутральне становище й не рекомендуватиме жадного кандидата. Хай члени самі вироблять собі погляд, на кого мають голосувати. В тій цілі Федерация Праці видасть брошуру, в якій буде представлено, що вона рекомендувала прийняти обом партіям в їх політичних платформах, а що вони прийняли та що відкинули. Зате Федерация Праці буде поручати своїм членам кандидатів на місцеві стейтові і муніципальні уряди.

ГОВОРЯТЬ ПРО АНГЛІЮ.

НЮ ЙОРК. — На літаку прибуло з Європи кількох американських журналістів. Вони говорили про положення в Лондоні. Кажуть, що німецькі бомби дуже нищать Лондон. Проте всі вони хвалили лондонських мешканців, що щодня йдуть до роботи немов би все було по старому. Навіть смерть їх знайомих і членів родини не виводить їх з рівноваги.

МУЖНИЙ ВИСТУП ПРОТИ ГІСТЕРІЇ І НЕСЛУШНИХ ЗАКИДІВ НАТУРАЛІЗОВАНИМ ГРОМАДЯНАМ

Національний інститут допомоги імігрантам видає „послання до Америки", підписане сотнею чільних американців, високих політиків, письменників, вчених, суспільних діячів і т. п. В тім посланні підписані звертаються до всіх американців, щоб не піддавались суспільній гістерії підсичуваній злочини та наповненими ненавистю до інших, людьми. Ті злочини люди в нинішню пору кидають поголовно на інших людей підозріння нелояльності супроти Америки. Вони обвинувачують у цьому головню тих американських громадян, що є чужого походження. Такі підозріння кривдять багатьох лояльних американських громадян. Сам факт, що якийсь громадянин не є роджений в Америці ще не доказує, що той громадянин не є лояльний. Так само як сам факт, що хтось родився тут, в Америці, ще не доказує, що він є сто відсотків лояльний. Америка складається з імігрантів. Всі ми тут є імігранти, або діти імігрантів.

„Ми подибуємо багато знаків зростаючої масової гістерії зродженої зо страху і ненависті", говорять дослівно в тім посланні. „Це є конечним, щоб всі добрі громадяни поборювали цей неоправданий настрій топи, коли ми бажаємо врятувати цю душу нашої країни, якій ми хочемо служити... Чужородні громадяни з кожного краю Європи боролись у нашої війни за незалежність. Помагали нам рятувати Юнію, вмірали в обороні демократії в минулій світовій війні. Ми не сміємо допустити до того, щоб солідарність нашого громадянства була підкопана розточуючими квасами безпідставного страху і масового підозріння... Ми бачимо чимраз більше доказів, що навіть добре думаючі приватні громадяни підносять безосновні упередження проти цілих груп лояльних американців чужого походження. Що вони завдають їм, без причини і розбору, несправедливі труднощі і кривди. Такий спосіб поступовання, ми віримо, служить якраз тим, що є правдивими ворогами нашого краю. Цей спосіб починається до розднання."

БРИТІЙЦІ БОМБАРДУЮТЬ В ОДНІЙ ДНІ ПОНАД 20 НІМЕЦЬКИХ МІСТ

Бритійський воєнний комунікат вчисляє цілий ряд німецьких міст, включно з Берліном, які були бомбардовані. Тих міст є понад 20. Головно бомбардовано рафінерії нафти і комунікаційні шляхи та залізничні центри. Летуні розповідають, що в Рурській області видно було вогонь на яких 60 миль. В околиці Берліна збомбардовано велику фабрику муниці.

ЗМІНА ТАКТИКИ, ЧИ ІНШЕ?

Яких 1,000 німецьких літаків лігало в середу понад Великою Британією, але дивним дивом, боротьби з бритійськими літаками не зводили, а втікали, як тільки наближались бритійцї. І не завдавали шкоди своїм бомбардуванням, яке, мимоходом кажучи, дуже змаліло. Виходило, що літаки літали більш для парадї. Роздумуючи над тим, бритійцї приходять до заключення, що з німецького „бліцкригу" вже не остало нічого.

ПРО ШКОДИ ОДНОЇ ПРИСТАНІ

Що бритійські щоденні налетї наносять велику шкоду ворогові, видно найкраще з того, що сказав у Віші французький міністер Бертельо про пристань Гавр. Отже за шість днів бомбардування цієї французької пристані бритійцями, казав він, було 94 вбитих французів, а ранених 200. В тому не вчислені великі втрати в вояках. Тих втрат німецьке командування не подає до відома.

НЕ БУДЕ НАПАДУ НА АНГЛІЮ

В Англії є вже загальне переконання, що Німеччина не нападе цього року на бритійський острів. Власива німецько-бритійська боротьба перенесеться деінде. В зимі розіграється вона в першу чергу в Єгипті.

БЛЮКАДА РОЗГРОМИТЬ НІМЕЧЧИНУ.

ЛОНДОН. — Гю Далтон, міністер економічної війни, подає, що з Німеччиною стане те саме, що було в 1918 році. Вона впаде тепер наслідком бритійської блокаде, так як впаде кайзерівська Німеччина по першій світовій війні. В Німеччині, казав він, скоро не стане газоліни, гуми, міді, цини і текстильних продуктів. Ці упадок може наступити навіть в такій хвилині, коли цього ніхто не буде сподіватись.

ТЕРТЯ МІЖ ПРАЦЕДАВЦЯМИ І РОБІТНИКАМИ МАЛІЄ.

На перекір комуністам і іншим підричним групам, які хотіли в Америці загострити боротьбу між працею і капіталом, відношення між працедавцями і робітниками в Ню Йорку крацають і обі сторони чимраз більше звертаються до мирних засобів вирівнювання непорозуміння, ніж до страйків. Таке ствердила дорадча комісія посадики Ля Гвардії. Такого саме порозуміння потрібно, щоб програма зброєння була як слід виконана, ствердила згадана комісія.

ПРИГОТУВАННЯ НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ.

Молоді німецькі летуні distant останні інструкції перед вилетом на бомбові рейди до Англії. На задньому плані видно один бомбовик системи Стука.

ФАШИЗМ І БОЛЬШЕВИЗМ ДУЖЕ ЗБЛИЖЕНІ ДО СЕБЕ, КАЖЕ ГАЙДА

РИМ. — Вірджініо Гайда, відомий коментатор італійської заграничної політики, розписався в „Джорнале д'Італія" про те, що є багато такого, що еднає комунізм і фашизм. Очевидно, що така писанина може деякого здивувати, але хіба тільки хвилево, коли нагадає, що писано в Італії про большевизм підчас горожанської війни в Іспанії, чи навіть підчас советсько-фінської війни. Та тепер настали інші часи. Совети йдуть разом з Італією і Німеччиною. Та Гайда хоче доказати, що властиво нема ніякої зміни. Він підкреслює, що фашисти були перші, що поставили до большевиків прихильно, бо Італія була першою з великих європейських держав, що визнала Совети, дня 7. лютого 1924. Далі пригадає, що 2. вересня 1933 р. Італія заключила з СССР договір приязни, ненападу і невтральності, яким обидві держави зобов'язались не робити нічого такого, що їм шкодило.

Не було ніколи ненависті до Советів.

Далі Гайда підкреслює, що фашистська влада ніколи не виявляла ніякої ненависті до Советської Росії. І то тому, бо була просвічена духом реалізму, Мусоліні. Фашисти слідували з великим подивом, як каже Гайда, за внутрішньою російською еволюцією, за комуністичними поняттями і за большевицькою політичною системою. І не зважаючи на ріжні системи, треба завважити, що між фашизмом і большевизмом є таки багато спільного. Большевицькі закони мало чим відрізняються від фашистських. Таке саме можна сказати про економічну і соціальну політику, що як у большевиків так і в фашистів змагає до автаркції й авторитарності. Значить, що може бути приязнь, бо в большевиків діється те саме, що й в фашистів.

ПАПА ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

РИМ. — З ватиканських кол подають, що Папа затрівожений тим, що в світі поширюються „большевицькі впливи". Має це бути наслідком того, що міжнародні обставини такі, що як Велика Британія і Америка, так з другого боку держави „осі, намагаються перетягнути Совети кожний на свій бік. Совети з цього користають і поширюють таним коштом свої впливи на щораз більшу територію. А з тими впливами шириться і большевицька філософія. Заходить безбезпека, що навіть така архикатолицька держава як Іспанія, готова також ввійти в союз з Советами. Папа хоче тепер видати енцикліку, звернену до католиків світа, в якій хоче звернути увагу на велику небезпеку з такого поширення комуністичних впливів.

СОВЕТИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

БЕРЛІН. — З того, що пише німецька преса про німецько-советські відносини, виходить недвозначно, що Німеччина певна, що Совети не стануть їй в нічому на перешкоді в її воєнних планах, та що в короткому часі дійде до повного замирення між Японією і СССР.

ЯПОНІЯ І СОВЕТИ.

ТОКІО. — Яке є тепер відношення японського уряду до Советів, не знати, але з тону японської преси можна вносити, що є змагання до повного замирення між Японією і Советами. Японія вимагає за те замирення здержання допомоги Китаєви з боку Советів. Та не знати точно, чого домагаються за те Совети.

КОЛИ БУДУТЬ ВОЮВАТИ З АМЕРИКОЮ.

ТОКІО. — Японія не буде довго ждати, а таки піде війною проти Злучених Держав, як ті останні не допустять до Японії нафти, гуми і цинку, а далі як не погодяться з японським „новим порядком" в Китаю. Дперва як американці це зрозуміють, пише японська преса, буде можна зачати переговори про мирне поладження спірних справ. Крім цього дрес пише ще й про те, що Злучені Держави не є готові до війни.

НЕ ПРОТИ АМЕРИКИ.

РИМ. — В Італії є помітне поденервування з того боку, яке буде остаточне відношення Злучених Держав до потрійного союзу: Німеччини, Італії й Японії. Преса тепер підкреслює, що цей союз не є звернений проти Америки, якщо вона не піде до війни, а зачіпає тільки „воюючу Америку". Далі пишеться, що війна Злучених Держав з Японією означатиме теж і війну з „осою".

ПРИПИСУЮТЬ СОБІ „ПЕРШИЙ УДАР".

РИМ. — З нагоди п'ятнадцятиріччя підбю Етіопії пишеться в пресі, що цей підбій був першим ударом, що започаткував „упадок Великої Британії".

КАЖУТЬ ВЕРТАТИ ДО АМЕРИКИ.

БУДАПЕШТ. — Дораджується тим американцям, що ще залишились в Мадярщині, щоб вертали до Злучених Держав.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед новим числом, в котрім оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЕРЕД ЕПОХАЛЬНИМ РІШЕННЯМ?

Німеччина, Італія й Японія подали оноди світові вістку про взаємне порозуміння. Цей пакт перемінив подвійний союз Німеччини й Італії в потрійний союз. Цей союз є без порівняння сильніший від попереднього. Він рівночасно зв'язав з собою вже виразно війну на східній кінці Старого Світу з війною в західній частині Старого Світу.

Проти кого цей союз звернений, ясно відразу. Як самі учасники союзу заявляють, ці три великі держави бажать собі „нового порядку“ в цілому світі, отже нового розділу посістей. Жертвою „нового порядку“ мають впасти інші держави, очевидно ті, що не зможуть себе оборонити перед напасниками.

Головний активний спротив проти цього союзу веде, як звісно Англія на заході, а Китай на сході. Хоча держави союзу стараються всіма силами зломати цей спротив, вони покищо ще не були в силі цього доконати. Вони не мають навіть виглядів цього скоро доконати.

Поза заціпленим союзом і поза зачепленими ним державами є властиво лише дві держави, що могли би в цьому конфлікті відіграти поважнішу роль: Росія, а передовсім Америка. За закінчення формування потрійного союзу Німеччина, Італія й Японія приступили негайно до акції притягнення на свій бік цих двох держав. Німецька контрольована преса, що від початку активної війни відносилася дуже обережно навіть до Злучених Держав, коли це порівняти з лайливим тоном, якого вживав давніше про президента Рузвельта Гітлер, тепер вертається знову до гострого тону й домагається від Росії й Америки ясної відповіді на питання: з ким ви стоїте?

Потрійний союз поставив Росію перед якраз тою ситуацією, якої Росія пробувала уникнути через союз з Німеччиною: небезпекою війни на два фронти. І на Америку пробує потрійний союз робити натиск через поставлення її перед можливістю війни на два фронти, себто на Атлантику й на Північ.

Яку політику „заграє“ тепер Сталін, можемо догадуватися. Він буде далі старатися виминати активної участі в війні, але рівночасно звичаєм шакля буде старатися рвати для себе кусок, де лише буде можливе. Як довго йому буде вдаватися це робити, лише будучність покаже.

Америка не може прийняти такого цинічного рішення, як Росія. Вона не може згодитися на поділ цілого світу на три сфери впливів, на поділ його між три імперії. Америка добре знає, чого їй в такому випадку ждати. Тому вона помагає Хінам в Англії. Та Америка хоче дати допомогу в певних межах; вона не хоче наприклад висилати своїх людей воювати поза краєм. Та потрійний союз знає ці настрої в Америці й пробує застрашити Америку, що на випадок, як вона не перестане давати й такої допомоги, яку вона тепер дає, їй прийде вступити в війну всіма силами, себто посилати людей воювати поза край. Америка тепер поставлена перед важливим рішенням: чи загроза потрійного союзу справжня, чи вдавана? І що Америці в кожному випадку робити?

ТРЕТЯ КАДЕНЦІЯ

Так виходить, що „третя каденція“ президента Рузвельта стане властиво головним аргументом республіканців у надходжених президентських виборах. Бо так є, що Вендел Вилкі, республіканський кандидат, підкреслює раз-у-раз, що багато із теперішньої політики „нового розділу“ він задержить. Він навіть обіцяє, що це, що новий розділ тільки задумує зробити, його адміністрація дійсно зробить. Вилкі хвалить соціальні реформи, переведені новим розділом, себто забезпечення робітників на старі літа і на час безробіття. Хвалить в основі законопроекту про години праці і висоти плат. Хвалить у засаді „Доблю Пі Ей“ та грошеві підмоги безробітним. Хвалить деякі реформи хліборобства, а навіть використання водної енергії для виробу електрики. Вкінці він похваляє теж і теперішню кампанію воєнного зброєння. Він тільки зазначає, що ці реформи, що в засаді добрі, потребують певних поправок. А понадусе потребують інших людей, іншої урядової машини, яка це все як слід уведе у життя. Таку саме адміністративну машину він обіцяє дати.

Ось і тому найгострішим питанням у тій кампанії остається властиво справа третього кандидування. Республіканці стараються якнайскріпше представити, що третім кандидуванням Рузвельт ламає передвісім історичну традицію, покладену Вашингтоном і скріплену описом кількома іншими великими американськими президентами. Третім кандидуванням, кажуть вони, Рузвельт хоче ніби доказати, що він в Америці є незаступимий, та що ніхто інший не потрапить у сучасну пору вести державні справи так справно, як він. Вкінці — третім кандидуванням, кажуть далі, Рузвельт ставить Америку перед диктатурою. Бо внаслідок довгих літ урядування, він, хоч нехоч, так пообкладає себе людьми свого покоління, так влізе в пам'ять і душу загалу, що його персональне слово стане законом. По третім кандидуванні вже ніщо не буде на перешкоді ставати до четвертого кандидування, а вкінці готова в легкий спосіб наступити зміна конституції і президента вибератимуть уже на ціле життя.

Ось так видивають республіканці. Але при тому треба згадати, що проти третього кандидування виступають не лиш республіканці, але теж і сторонні люди. Щобільше, трапляється не раз і таке, що

ті люди, що вже рішилися голосувати на Рузвельта і його піддержують в надходящих виборах, не скривають того, що третє кандидування їм не подобається, бо криє в собі небезпеку, коли іде про будуче Америки.

Недавно в тій справі забирає слово декан правничого відділу Колумбійського Університету, Янг Смит. Проти третього кандидування подає він такі причини:

1) Третя каденція талановитого президента — а до третьої каденції добиваються лиш виїмково спосібні президенти знищити рівновагу, яка існує в теперішній правлячій системі між адміністративним і судейським апаратом. Вплив президента буде такий великий, що він ділатиме на Найвищий Суд та на ті правничі чинники, що пояснюють конституцію і ціле законодавство. Адміністрація і судівнична машина попадуть під один вплив. А в цій містяться великі небезпеки для цілого суспільного устрою.

2) Президент, урядуючи довгі роки, добре на різні найвищі і нижчі місця таких людей, які дослівно поділяють його думку. Бож звичайно таких людей добиратиме собі всі люди. Це природне, а на-

НЕВТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ ЄВРОПИ

Небагато тепер нейтральних держав в Європі. Швеція, Еспанія, Швайцарія, Португалія, Фінляндія, Югославія, Мадярщина, Румунія, Болгарія, Греція, Туреччина та Советський Союз. Однак, щодо того останнього, то польський уряд, що перебуває в Англії, заявив устами свого міністра закордонних справ, що він з ним у війні, хоч поки що лиш на папері. Значить Советський Союз не є нейтральний. Та крім тих більших держав, є ще держави ліліпутів, що тепер стараються вдавати нейтральних, хоч їхня нейтральність просто смішна, бо вони оточені воюючими державами і не мають ніякої армії, попросту здані на ласку своїх воюючих сусідів. Кожної години вони можуть бути окуповані, тому їхня нейтральність цілком проблематична. Саме про ті ліліпутів держави хочемо згадати.

Належать до них: Ватикан, Місто або Апостольська Столиця, якої простір виносить

вільно. Але на далеку мету воно шкідливе. Бо згодом це зає ріжниця думок, ініціатива штивніє, а вся виконана сила опинюється в руках одного президента, який тоді мимоволі стає диктатором. Він тоді в легкій спосіб дає себе поновно вибирати, а навіть, коли цього забажає, в зовсім законний спосіб постарється про те, що його затверджують до смерті.

3) Для демократичної системи потрібно зміни уряду. Потрібно свіжих людей, свіжих думок, навіть коли вони хвилювали робили певні помилки і мали менше досвіду ніж попередня машина.

4) Демократична система не може припустити такого погляду, що якась людина в нації не може бути заступлена іншою людиною.

5) Американський президент не може бути дуже довгий час президентом ще й тому, що він водночас є президентом і головою своєї політичної партії. Коли він вже мусить відгравати цю подвійну роль, то виринає тимбільше потреба його зміни.

В подібний спосіб висказується чимало інших чільних американців перед комітетом юридичних справ в сенаті. Цей сенатський комітет розглядає справу, чи не ухвалити закон, на основі якого було б заборонено президентів держави кандидувати на цей уряд третім наворотом без перерви.

кого генерала, хоч його край був у мирі. Коли Франція прогнала війну, принц Луїс, який дав дозвіл французьким військам перейти через його територію, згідно з договором, перемінив свою напів-уніформовану почесну сторожу в звичайну поліцію і сам зняв свій однострій. Італійці 'зав'язали тепер у місті Венетелія, сусідній з Монако, Комітет, якого завданням є вічно кричати: „Хочемо Монака“. Усі читки малі держави від вибуху війни є в економічних клопотах. Найліпше з них під цю пору стоїть ще Андорра. Хоч її дохід, творить головну продаж марок, то ще тепер послугуються гірськими дорогами для переправування, а 5,200 горожан тої держави, головно фермери і пастухи, одержують таким чином вищі ціни за їхнє збіжжя й кози.

Казино в Монте Карльо, в Монако, відоме на цілий світ. Це дім гри, який творить головний державний дохід. Та тепер стоїть він майже по-рожний, бо війна прогнала його найліпших гостей-гравців. Тепер цей славний дім гри знова отворено, однак, як пишуть, мало гроша переходить через газардові столи.

Ліхтенштайн має молодого володаря, Франца Йосифа, що належить до небагатих багатих князів парубків, які ще полишили в Європі. Тепер він переважно займається полюванням в горах свого маленького князівства, положеного між Австрією і Швайцарією. Населення Ліхтенштайну, що виносить 10,200 душ, дає тепер второпності і далекозорости свого попереднього володаря, що в 1924 році зв'язав економічно долю свого краю з Швайцарією, а не

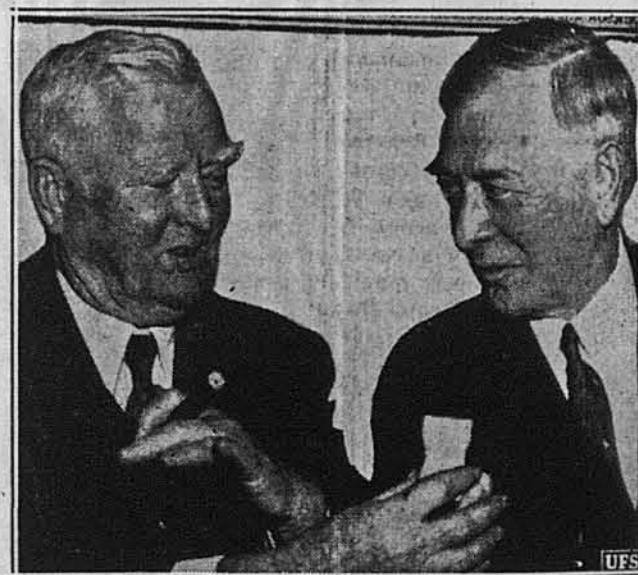
з Австрією. Тому Ліхтенштайн є тепер у дійсності під швайцарським протекторатом і прийняв навіть швайцарську систему пайок (порцій) поживи та газоліни. Хоч другим сусідом Ліхтенштайну є Німеччина, небагато мешканців Ліхтенштайну вірять, що їх малий край, що обіймає 65 кв. миль, буде видаватися потрібним для війська Гітлера.

Сан Маріно, одна з найстаріших держав в Європі, жадується на недостатку туристів і збирачів поштових марок; однак цю республіку опікується Мусоліні. Італія оточує довкола цю малу республіку. Коли Італія розпочала війну по стороні Німеччини з Францією та Великою Британією, з 14,000 мешканців Сан Маріно кілька десятків згодились до італійської армії. Однак вони ще чекають на поклик до армії. В Італії є тепер чотирі безмясні дні в тиждень, а також не можна там пити цілком кави. Та як італійцям пошастить дістати трохи газоліни до самоходу, і діюватись до Сан Маріно, то там має мяса до сходу, а кави, скільки лиш забажає.

Земля, довкола Лондону в Англії була 60 до 70 стін вища в Камінінн віці ніж тепер і западається 9 цалів на одно століття.

Череду 3,000 овець може цілком добре припилювати добре витрениваний пес з породи „Колі“.

Не всі дураки вже вимерли, а що гірше, багато з них ще не вродилися.

ПЕРЕДАЄ БУЛАВУ.

При своїм повероті до Вашингтону, Джан Гарнер, віцепрезидент Злучених Держав, дістає назад молоток від сенатора Питмена, що вів нарадами сенату підчас неприязливості Гарнера.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ

РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ

ТОМ I.

(49)

Але цим хотіла лише потішити себе й угамувати інший здогад, що в ній боялася сама собі признатись, а саме: чи не дурив він її вчора ввечері, у лещунок ласкавими словами та благуючи навколійшак її згоди сватати Обеременківну, щоб приспати пильність материну на той час, коли мав дременутися за сичовниками на Запоріжжя?.. В глибині душі вона сліве певна була, побачивши нерушену синову поцістіль, що так воно й є. але цей здогад був такий страшний, що вона вперто не хотіла признатись собі, що в ній більше певности й, як той, що лопотіє, халпасає за тріску, аби хоч на деякий час іще відволікати лиху правду.

Сама себе дурила, з побільшеною ширістю працювала коло свого невеличкого го-

тався старшина й озирнувся по хаті. — Ти сама?.. А деж син?

— „Яж казала, що так“, — подумала про себе стара, а далі в голос:

— А на віщо він вам?

— Не треба булоб, то не прийшлиб.

— Нема його... не ночував у хаті... Он і постіль не рушена.

— Ага, ми так і знали...

— „Ой, Божеж мій! — знов мигнула старій думка в голові, — колиб не нашкодити дитині...“ Вороже почуття до не-

проханих гостей спалахнуло раптом і витиснуло весь переляк, що був запанував у серці.

— Що ви знали? — схопилася Василиха й ступила кілька кроків уперед.

Ротмістр узяв із рук у кварцяника бриля й показав їй:

— Це не твого сина бриль?

Василиха підійшла ближче й пильно оглянула бриля. Не було сумніву, що бриль Пав-

лів.

— Де ви його взяли? — спитала суворо, але голос їй затремтів, і різке страхіття полізло в голову. — А деж хлопце?

Старшина іспитує задержав на ній свій погляд.

— То ти, бабо, не знаєш?..

Ну, то я тобі скажу... Твій син цієї ночі видер вікно в покоях пана старости, щось, мабуть, потяг, бо там багато дечого є, й утік, а бриля цього загубив у покої.

В старої й серце впало. — „Павло пі злодій?.. Ні, це берхня...“ — це наклеп... хлопце гультай — це так, але злодій — ніколи!..

— То мій син злодій, виходить? — промовила, ледве здержуючи люд, якою раптом закипіло серце.

— Певне, що злодій!

— А щоб ви так дихали, прокляту!.. — не вдержала стара. — Щоб на дитину отаке брехати!.. Та він у рідної матері без допиту дрібнички не зачепить, а то щоб поліз вдерати вночі чужі вікна!.. Брехали твого батька діти, та й ти з ними!..

— Но-но, стара, дивись із ким говориш! — спалахнув старшина.

— З ким говорю?.. Та я за свою дитину й самому старості очі повідераю з лоба...

— Пху! чорт, а не баба!..

Та коли твій син такий святий, то яким же чином бриль його опинився в покоях у самого старости, та й вікно видерте... — А я знаю?.. У нього й питайте...

— Та деж він?

— Вони мене питають! — у-дарила руками об поли Василиха. — Чи я з ним до вшого старости в покої вікнами лазила?.. Гетьте мені зараз із хати, а то я візьму коцюбу...

— Та ти сказала?.. На кого зіпашеш?..

— Сам ти скажений, і батько твій скажений!.. Гетьте, кажу, — мені на торг треба поспішати, а не слухати ваші теревені...

— Пху, дівчол!.. Ану, обшукай котрий хату, а другий — у снігах та на горіщі.

Жовніри кинулись виконувати наказ. Василиха дивилася, як один із них помацав постіль, заглянув під ліжку, під лаву, що на ній послано було для „дитини“ й ще не прибрано, далі скочив на припічок і зазірнув на під; навіть відтудил заслонку й подивився в гарячу піч із горшками. Це останнє викликало в ста-

рої новий вибух обурення: — Чи хто видав таке, чи чував! У піч поліз, ледащо! Та що я спекла його та держу в гарячій печі, щоб не захолюнув?.. А бодай на вас чума! А щоб вам очі повилазили заглядати, де не треба!..

— Ну, заторохкотіла... Що там? — звернувся ротмістр до того, що оглядав горище й сина, — нічого?..

— Нічого, пане ротмістре, — відповів жовнір.

— Щоб пак! — буркнула, відвертаючись, Василиха.

— Ну, — звернувся ротмістр ізнов до господині, — то так і не скажеш, де твій шибайголова?..

Вона скинула на нього лютий погляд, а далі з притиском:

— Яб тобі сказала щось, та святих образів і людей сором!..

Ротмістр зареготався.

— Ну, й чортоваж баба, — люта яка! Не дарма й син чкурнув десь так, що й псами не знайдеш. Ходім пошукаємо ще в дворі та в горіщі.

— Ідіть під три вітри, шукайте... І кабанця мені з хліву не випустіть, а нагороді гри-

док не поволочіть!.. Пху! — ще й плюнула вслід кварцяникам Василиха, але коли вони зачинили за собою двері, вона, ледве пересуваючи ноги, підійшла до лави й важко опустилася на неї.

Всього могла сподіватись, тільки не цього. Нічого не могла зрозуміти й не знала, що думати, Павло — злодій, — це не вкладалося їй у голову, та й матернім серцем чула, що тут щось не те. Але що?.. Коли не злодій, то чого криється десь і додому не з'являється?.. Каже — вікно вдер і бриля загубив, тікаючи...

Той бриль найбільш збивав стару з пантелику. Якби не він, узялаб коцюбу або лопату й вигналаб напасників із двору, не то, що з хати, й на шаблі та на пістолі їхні не подивиласяб, а то... Хто зна, може й справді!..

Вперше, відколи жив Павло, закривав в душу її сумнів у його чесності.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО

В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО

НАРОДНОГО СОЮЗУ.

КОЖЕН НА СВОЙОМУ СТАНОВИЩІ

Недовілля буває часто причиною утрати від обов'язків. Жаль до громадянства за те, що воно ніби не доцільно чиєсь праці, та що хтось через те грає у громадянстві підрядну роль, переходить у деяких випадках у так званий „інфериоріт комплекс“, тобто у почуття якоїсь нижчості. Тоді буває, що людина замість народним робітником, стає народним шкідником. Коли по громадах є ідейні громадяни, що хочуть займатися такими одиницями, то це треба назвати шляхотним замислом. Коли нема, то таким вічно недоволеним годі допомогти. Коли воно було нормальні люди, то відчувалиб як отсей генерал, що то його хотіли пошанувати і в часі святочного обіду, не посадивши його на відповідне місце. Та генерал знайшов вихід, кажучи: „Тут сидить генерал і йому належить пошана, а не місце!“

Не кожна людина може мати рангу „генерала“, але проте може виконувати дуже добру роботу, яка хвилево їй припадає. Про таку роботу не раз казують, що це „низька“ робота. На ділі в громадянській праці нема „низької роботи“. Коли один з бувших президентів Америки став комісаром доріг у своїй області, то, як казали, сповняв цей обов'язок так совісно й талановито, якби це був уряд президента. Таких прикладів багато, а всі вони вказують, що серйозний чоловік не вважає на пошесті, а на доцільність праці, яку він може виконати.

Саме перед кількома днями помер Джан Кенеді в Нортгемтоні, Масс. Свого часу при виборах до місцевої шкільної ради він переміг Калвіна Куліджа, закінчуючи йому, що він бездітний. Кулідж був тоді справді бездітний, бо шойно по шлюбі. Та Кулідж не взяв собі прогри до серця, а далі займався громадськими ділами, аж поки через припадок не став президентом. Його протиник, Джан Кенеді, не шукав за почесностями, а залишився на становищі члена шкільної ради і там виказав свій справжній талант. Потім був вибраний на інші „підприємні“ становища й на кожному вивинався знаменито із своїх обов'язків. Можливо, що якби був використав нагоду, яка йому трапилася при перемозі над Куліджом, міг бути вибраним долі і теж „принадовко“ дістатися на „високу“ позицію. Та доля має свої химери і припадкове щастя не кожному служить. Зате те, що людина здобуде своєю пильною працею, є цінне не лише для нього самого, але й для оточення. Цінне тому, бо припадає людям на нижчих становищах, що служили батьківщині може не лише генерал, президент, міністер, начальник якогось бюро, але й звичайний вояк, міністерський урядовець, механік у фабриці, писар у бюрі, секретар організації. Кожен має свою ділянку, яка в даному моменті може бути така важна, як напр. становище машиніста на залізничній потязі в часі наближачої катастрофи. Притомність ума такого машиніста може врятувати залізничний потяг, котрим їде президент держави на важний міжнародний з'їзд.

При міркуваннях про відношення народного життя до наших громадах, варт і на це пам'ятати.

С.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

НАВІТЬ НАЙБІЛЬШЕ ХОРІ НЕ ПОВИННІ ТРАТИТИ НАДІЮ

В. Л. Туттл, Ірвінгтон, Н. Дж.

Нагло я стратив силу в ногах і знайшовся в положенні, що не міг пройти кроку о власній силі. Рівнож я терпів сильні болі в цілій тілі та ноги і руки в ставках були спухнені. Я радився кількох докторів, але без успіхів. Прочитавши адретайзмент дра Мілера в телефонній книжці — я сечас удався до него. Поміч, яку мені др. Мілер дав вже на першій візиті була цього роду, що кулі, на яких я проволікся до офісу, я міг оставити у дра Мілера і хоч дуже поволи, однак без помочі кулі — я повернувся у власній силі до дому. Під опікою дра Мілера я оставав через кілька неділів. Тепер я зовсім повернувся до здоров'я і сил.

Ніколи не забуду др. Мілерови цього добродійства, яке мені оказав в тяжкій нужді. З повною совістю можу рекомендувати дра Мілера усім хорим, що потребують доброї і старанної опіки і помочі.

М. Марцярелла, Іст Орандж, Н. Дж.

Не маю досить слів, щоб виразити подяку д-рові Мілерові в Ньюарку за вирятуння життя моєму синові. Хлопчина терпів на жовтачку і на нирки та селезінку. Через довгий час оставав під опікою багатьох докторів, понадто лічився в 3 знахих шпиталях. Був час, що кожного дня мав два або 3 рази кровотоки і в протязі 6 місяців апілювано йому 3 рази трансфузію крові. Остаточно проповідано моєму синові найбільше один рік життя. З рекомендації я довідалася про д-ра Мілера.

Вже по першій візиті у д-ра Мілера я завважала у сина значне поліпшення, а в протязі 3 місяців кровотоки зовсім уступили. Природна метода д-ра Мілера, яка не послугується ніякими ліками, зробила це, що в протязі 15 місяців мій тяжко хворілий син прибрав на вазі 25 фунтів і тепер вже є зовсім здоров. Колиб хто мав які сумніви, я все готова дати всі вияснення в цій, мною описаній справі.

Франк Рудольф, Ньюарк, Н. Дж.

Довгий час мучили мене прикри болі в плечах і крижах. Я не лежав в ліжку, але постійно терпів, ходячи і працюючи — так, що ціле життя стало мені незносно. Ходив і радився кількох докторів, короткий час оставався в шпиталі але все без результатів. Доверив метода і опіка д-ра Мілера дала мені пільгу і остаточну поміч в моїх терпіннях. Тепер чуюся зовсім здоровий і життя представляє для мене вартість і задоволення.

Дора Романов, Нью Йорк, Н. Й.

Почуваюся до обов'язку висказання моєї вдячності д-рові Мілерові в Ньюарку за совісну його працю і оказану мені велику поміч в моїй хворобі.

Брак нормального віддиху і сильне биття серця, через довгий час мучили мене дуже дїтливо. Завдяки методі д-ра Мілера і його старанній опіці, я вже зовсім позбулася цих прикрих недомогань і чуюся вже зовсім здорова. Також мій чоловік завдячує поворот до здоров'я д-рові Мілерові.

Болі в хребті, в задній часті голови і в лівій нозі, мучили мого чоловіка безупинно. Приписувані ліки і встрикування до крові, апілювані докторами — не помагали. Перед підляганням операції, в якій мала бути витята одна нирка, мій чоловік — на щастя удався до д-ра Мілера і завдяки його природній методі і старанній опіці — мій чоловік відзисав здоров'я.

Широ поручаємо д-ра Мілера хорим людям.

Етель Дорфман, Ньюарк, Н. Дж.

Мене довго мучили ревматичні болі, завороти голови, жодукові недомогання і ослаблення цілого організму.

Поради докторів і всілякі ліки не помагали. До д-ра Мілера я зголосилася, коли вже лежала на ногах могла держатися.

Під опікою д-ра Мілера і завдяки його природним методам, я у зглядно недовгий час позбулася своєї тяжкої хвороби і тепер чуюся зовсім здорова.

Регнар Фредеріксен, Ірвінгтон, Н. Дж.

В моїм листі хочу висказати мою вдяку за велику поміч, яку я одержав від д-ра Мілера.

Одного дня в зм'ї, я рангово почав тратити владу в раменні і в руці. Перестаршений цим та не всміл виконувати мою роботу в бізнесі, я ходив за порадою до кількох лікарів. Вкінці знайомі справили мене до д-ра Мілера. По кількох візитах у д-ра Мілера, я вже був в силі подувати пальцями і раменем. По місяці я відзисав цілковиту владу і був в змозі розпочати свою професійну роботу.

Юлія Чабак, Плейнфілд, Н. Дж.

Через кілька років докучали мені різні недомогання жодукові, болі голови і біль в боці. Я уживала різних лікарств, приписуваних докторами — однак без ніяких результатів. Я вже зневірилася, припускаючи думку, що може прийде так недомогати ціле життя.

За порадою приятельки я удався ще до д-ра Мілера. Це було мое щастя, бо по 6-тижневій опіці д-ра Мілера, я відзискала здоров'я і чуюся тепер сильна і спосібна до всієї домашньої праці, як перед хворобою.

Усім, що терплять на подібні недомогання, поручаю шир д-ра Мілера.

Йосифина Стахурска, Бейон, Н. Дж.

Ніхто не зможе оцінити працю д-ра Мілера лише від мене. Я підзнала на здоров'я так, що власними силами не могла порушитися з місця на місце. Багато докторів казали мені, що на мою хворобу нема ради. При помочі моєї приятельки я вибралася в Ньюарку до офісу д-ра Мілера. По кількох тяжких примінованих методах д-ра Мілера я відзискала сили і здоров'я, так, що мої знайомі прямо не хотіли цему вірити.

Поручаю д-ра Мілера хорим жінкам.

Катерина Вашкевич, Пасейк, Н. Дж.

Я оставала під опікою д-ра Мілера через три місяці — та з опіки д-ра Мілера я дуже є вдоволення, бо велику пільгу і поміч я одержала в моїх терпіннях на ревматизм в ногах. Тепер чуюся добре і вже о власних силах можу ходити і сповняти хатню працю.

Евген Мокерт, Ньюарк, Н. Дж.

Від довгого часу я терпів на болі в хребті, в плечах і в ногах — часами так прикри та уперт, що я не був в силі працювати. Доктори називали мою хворобу іменем — „люмбаго і сіндром“.

Коли мої терпіння дійшли до верку, я удався до д-ра Мілера. Через три місяці я пробував під опікою д-ра Мілера, підляючи його природним методам та докладно виконуючи всі його вказівки, дотично могого способу життя.

Вже в самих початках опіки д-ра Мілера я завважав рангове поліпшення в моїм здоров'ю. Тепер я вже цілком здоров, та не відчуваю більше ніяких болів.

Дякую сердечно д-рові Мілерові за його старанну опіку і поміч та баду його поручати моїм знайомим і сусідам.

Це велика правда, що вартість здоров'я можуть оцінити найліпше ці люди, що здоров'я стратили.

Без здоров'я життя тяжке і понура, болюча поморока мучить ум і душу людей хорих — спеціально таких, які від довгого часу почуваються хорі, та — або від других чують, або самі думають, що для них вже нема помочі.

А однак ніхто з хорих людей не має права попадати в зневіру.

Бо навіть з 3 найтяжших припадків можна відзискати здоров'я — а також все знайдеться хтось, що зможе хорому подати помічну руку, навіть в найгірших случаях.

Загально є відома річ — а житева практика і досвід кожного дня дають певні докази про спасенність метод, які опираються на основі достосування себе до всемогучих сил ПРИРОДИ в покованні людських недомогань.

Як життя взагалі — здоров'я чоловіка є також зависиме від невичерпаних сил природних, які криються і ділають в цілості людського організму.

Так звані природні методи поборювання хоріб основуються на побудженню і відсвіженню в організмі чоловіка уживаючих сил, в напрямі їх правильного і повного функціонування.

Людське знання і досвід йдуть по лінії точної координації і співділання з елементарною силою всемогучої ПРИРОДИ, яка є одиночним жерелом життя і здоров'я чоловіка.

Моїм завданням є помагати хорим людям в відзисканню здоров'я, в першій мірі, через докладне пізнання останочних причин, які хворобу викликали, а відтак через подання вказівок, в якій спосіб можуть удержати добре здоров'я в будучности.

Письма подяки від хорих людей, які користали з моєї опіки, говорять самі за себе. Оригінальні копії цих писем, в формі правно стверджених — будуть показані на жадання.

Додати ще можна, що кожний чоловік, вже з рації свого існування є управнений до доброго здоров'я.

Коли однак у чоловіка відзикаються систематичні болі, або показуються інші неправильності чи хворобливі зміни, не знак остороги, даний ПРИРОДОЮ, що в організмі чоловіка — подібно, як у моторі механічної машини — не все відбувається в порядку.

Чим скорше отже розпізнається властиву причину недомогання і зле усунеться, тим скорше чоловік відзискає здоров'я.

Не раз уже перша візита має для хорого рішаче значіння.

Броніслав Р. Пурвін, Ньюарк, Н. Дж.

В 5 останніх роках я почував себе зовсім хорим і зломаним чоловіком. Недомогання жодука і внутрішні болі, також дуже прикри болі в правій боці і в крижах затривали мені життя (перешкождали в моїй професійній роботі). Я шукав поради у багатьох лікарів, придержувався їхніх вказівок, заживав багатьох приписуваних мені ліків. Останній доктор порішив, що тільки при помочі операції буду міг відзискати здоров'я. Мала бути витята права нирка і витятий виросток на слівній кишці. Лікар зажадав могого підпису, а на мій запит відповів, що кожна операція є получена з ризиком, отже після права, пацієнт обов'язаний ствердити на письмі, що з власної волі піддається операції.

Я нагадав. Тяжко мені приходило в молодім віці кластися на операційний стіл, з якого не знати, як станеться. В тім часі я вичитав про методу д-ра Мілера і дуже втішився, що є дещо на світі, що зможе мене охоронити перед операційним столом. Сечас я удався до д-ра Мілера і не завівся, бо завдяки методі і старанним д-ра Мілера моїх недомогання уступили і почуваю себе зовсім здоровим чоловіком. Цим письмом висказую глибоку подяку д-рові Мілерові за велику річ, яку для мене вчинив.

В. Хоміцький, Ірвінгтон, Н. Дж.

Через 3 роки терпів я дуже докучливі болі в правій боці і в лівій нозі. Я уживав різних медици — однак болі не уставали.

Під опікою д-ра Мілера — через 5 тижнів, мої болі зовсім уступили і чуюся тепер зовсім здоровим чоловіком.

Тому шире рекомендую д-ра Мілера, хорим, що потребують умілої і доброї опіки.

Джордж Зофчак, Картерет, Н. Дж.

Від трьох літ я відчував безупинно сильні болі в хребті і в правій нозі. Лікарі означили мою хворобу назвою сіндром і на їх поручення я піддався операції. Однак після операції болі не уступили і я відальше оставав хорим чоловіком. Припадково я вичитав в газеті про природно методу д-ра Мілера, завдяки якій багато хорих людей відзисали здоров'я. Сечас я удався до офісу д-ра Мілера і по кількох тяжких приміненнях його методу я позбувся усіх перепаліх болів і чуюся тепер зовсім здоровий.

Про мій досвід подано до відома людям, які потребують помочі в лихих здоров'ю. Щобі вони довідалися, як це було з мною та щобі рівнож спробували помічної методи д-ра Мілера, який я завдячую поворот до цілковитого виздоровлення.

Міхал Капель, Ньюарк, Н. Дж.

Я чоловік у силі віку, однак безупинні болі голови, болі в ногах і плечах, недомогання жодука, упертий кашель і безсонні ночі так дуже надшарпали мене здоров'я, що я стратив охоту до життя і думав, що для мене нема вже рятунку. Лікарі приписували мені різні ліки, поза тим одні радили мені йти до шпиталя, інші бачили одинокий рятунком для мене в операції. Вкінці я попав у цілковиту зневіру щодо усього і мучився з дня на день.

Коли я довідалася про д-ра Мілера, я зголосилася до нього з останньою одробиною надії. Однак це була для мене щаслива хвиля.

Я остався під старанною опікою д-ра Мілера і вже від самого початку я завважив дійсне поліпшення в моїм здоров'ю. Нині я чуюся зовсім здоровий і сильний — усі давні недомогання уступили і починаю нове життя.

Тому сердечно дякую д-рові Мілерові за його старання. Також я йому дуже вдячний за цінні поучення і вказівки — про які давніше я від нікого не чув — як поступати в будучности, щобі удержатися при тривалім здоров'ю.

Юлія Кацер, Нью Йорк, Н. Й.

Від довгого часу я терпіла на внутрішні болі, які вкінці довели мене до цілковитого нервового розстрою. Без результату я шукала помочі у багатьох докторів.

Доперва завдяки старанній опіці д-ра Мілера і його природним методам я узискала дійсну поправу в моїм здоров'ю.

Щобі висказати свою подяку, пишу цей лист і додуючо мою фотографію, в надії, що по моїм добрим досвіди і інші хорі люди скористують з знаменитої услуги д-ра Мілера.

Катерина Божек, Фол Рівер, Масс.

Цілкомі роками я хворувала на різні жодукові недомогання, болі в крижах, при тім я була зовсім нервово розстроєна і чула ослаблення в цілій тілі. Ходила до докторів, заживала усілякі лікарства — однак тривалої полєкші я не знайшла. Коли мені порадили підлягати операції, я уляглася ще до д-ра Мілера. Завдяки методам д-ра Мілера я відзискала здоров'я, чуюся зовсім добре і радаю хорим жінкам, щобі рівнож шукали помочі у д-ра Мілера, бо коли методи д-ра Мілера мені помагли, то і іншим помажуть.

Артур Люппе, Ірвінгтон, Н. Дж.

Я не був хорим в власнім цього слова значінні — але часто я мав завороти голови і почував себе перемученим і знеохоченим до життя. Приятель мій — порадив мені удітися до д-ра Мілера.

Признаюся, що я також з певного рода недовірям заживався на природні методи д-ра Мілера, як багато інших людей.

Однак на собі самі я переконався, як добрі є методи д-ра Мілера — бо вже в недовзі я позбувся усіх моїх прикрих недомогань і чуюся вже цілком здоровим чоловіком.

З могого власного доброго досвіду можу поручити д-ра Мілера хорим людям.

Філомена Тропеан, Орандж, Н. Дж.

Висказую д-рові Мілерові шире подяку за велику пристугу, яку він вчинив для могого виздоровлення.

Я часто западала на різні жночі недомогання — лічили мене різко і посилали на операцію. Завдяки знаменитій природній методі д-ра Мілера і його старанності я позбулася своїх давніх недомогань і чуюся вже зовсім здоровою і нормальною жінкою.

Ян Вечезак, Ньюарк, Н. Дж.

Постійні недомогання жодукові, болі голови, біль в крижах, безсонні ночі зробили з мене неспосібного до праці. Рішкі приписувані ліки і медицини не помагали. Так я мучився через довгий час — літами цілком.

Доперва метода і старання д-ра Мілера привернули мені здоров'я. Я оставав через 10 неділів під опікою д-ра Мілера і чуюся тепер дуже добре. Можу порекомендувати д-ра Мілера всім хорим, що шукають за совісною помічю.

Марія Муха, Картерет, Н. Дж.

Моя хвороба була скомалікована і застаріла, так, що я вже стратила надію, чи зможу коли назал прийти до здоров'я.

Через кілька років я терпіла на дуже сильні болі голови, на жодукові недомогання і нервовий розстрій. Крім поради у багатьох докторів в Америці, я спеціально вибралася до Європи, щобі там шукати полєкші і помочі для мого здоров'я — однак надаремно.

Вкінці я рішлася спробувати ще методи д-ра Мілера. На мою велику радість методи і опіка д-ра Мілера оказалися для мене спасенні. В недовгій часі, бо по 8 тижнях, я почала відчувати велику полєкшу і тепер чуюся зовсім здорова.

Ян Канавал, СавтРівер, Н. Дж.

З власної волі додуючо мою фотографію і висказую глибоку подяку д-рові Мілерові за його старання і опіку, які були рішальними в моїм виздоровленню з тяжкої нужди. По 3-тижневій примінованню методу д-ра Мілера я відзискала здоров'я.

Всім, що шукають старанної помочі в нужді, шире поручаю д-ра Мілера і його знамениту природню методу.

Матей Мотика, Валінгтон, Н. Дж.

Мій син Іван терпів на внутрішні боляки в кишках — отже я удався до д-ра Мілера в Ньюарку за порадомою. Син оставався під опікою д-ра Мілера через 4 місяці, зовсім в тім часі подужав і чуюся тепер цілком здоровий. Усім, що потребують старанної опіки — шире поручаю д-ра Мілера.

ГОДИНИ ПРИНЯТЬ:
Від 9. рано до 8. ввечір.

В НЕДІЛІ І СВЯТА:
Від 9. рано до 1. попол.

Dr. JOSEPH MILLER, D. C., Ph. S.
790 BROAD ST., Corner Market St., NEWARK, N. J.

Як дістатися з Нью Йорку: — Беріть собвей — Hudson Tube на Cortlandt St. до Ньюарку. Ізда триває 20 минут. З 6-тої евені і 34-тої вулиці в Нью Йорку собвей

Hudson Tube завезе до Ньюарку за 30 минут.
Офіс знаходиться з бльоки від Pennsylvania Station в Ньюарку (де приїздить собвей з Нью Йорку).

KINNEY BUILDING
Room 408-409

Телефон:
MITCHELL
2-0773

Regardless of Price
NO BETTER WHISKEY IN ANY BOTTLE

WILSON

SINCE 1923

90 Proof 70° grain neutral spirits
WILSON DISTILLING Co. Inc. Bristol Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Треті квартальні збори Тов. ім. Т. Шевченка, відд. 349, відбулися на 13 жовтня в 2 годині пополудні в Набожинського. Повинність всіх членів прибути на збори, бо урядники й контролери, будуть здавати звіт з діловодства за трох місяців. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Федина, кас.; Никола Лисний, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Збори Бр. св. Ап. Петра і Павла, відд. 338, відбулися в неділю, 13 жовтня по обіді в годині 2, в галі парадальній, 17 Рід еви. Проситися всіх членів прибути на збори, а довгочасних членів проситися ширшити свої довги. За уряд: — Михайло Ковал, предс.; Николай Хомиш, кас.; Николай Куц, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АП. — Треті квартальні збори Тов. ім. Івана Франка відбулися в неділю, 20 жовтня, в 1 годині пополудні в церкві. Проситися членів прийти на збори й ширшити свої довги. — Р. Галоніш, секр.

ШКАГО, ІЛІ. Бр. св. Петра і Павла, відд. 220 повідомляє членів, що місячні збори відбулися в суботу, 12 жовтня в парох. салі, 4950 Савт Полаін Стр., 7:30 вечером. Є дуже важні справи до пологодження. Проситися всіх членів обов'язково прибути на збори. — Василь Саган, предс.; Григорій Гаврилюк, кас.; Петро Жовіричак, секр.

БРИСТОЛ, КОНН. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, відд. 390, відбулися 13 жовтня, точно в годині 2, пополудні в хаті Горанського Клубу, Mackanik St., Forestville, Conn., проситися членів о передконвенційну кампанію, за приєднання нових членів, щоб наш відділ не був позаду. Є важні справи до пологодження. Неприсутні членів будуть підлягати карі після ухвали. І. Бугрин, предс.; А. Ярема, кас.; М. Савик, секр.

НЕ ЗРОЗУМІЄ ДОБРЕ ТЕПЕРІШНІ ПОДІЇ В УКРАЇНІ
І В СВІТІ ТОЙ, ХТО НЕ ПРОЧИТАЄ КНИЖКИ МИКОЛА ГОЛУБЕЦЬ
1914: РІК ГРОЗИ І НАДІЇ
Автор показує, як український народ активно й збройно вступив на арену світових подій.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.
"СВОБОДА"
81-83 GRAND STREET,
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

ІСТОН, ПА.

З відвідин на добру цілю.

Дня 15 вересня ц. р. п. Ілля Лисогір з родиною, з Годзон, Н. Й., в товаристві Максима Лисого з Менвил, Н. Дж., несподівано відвідали свого приятеля п. Дешевського в Істон, Па. Серед гарної забави прив'язаний заявив, що гості приїхали на сам час, бо саме родина Дешевських святкує „поправини“ подружжя своєї доньки, а також 33-літній ювілей свого власного подружжя. П. Лисогір з тої нагоди зазначив, що коли гості так щасливо влучили, то треба зложити щось і на народні цілі та в той спосіб ще краше звеличити цю хвилю. Прив'язні радо згодилися і зложили на народні цілі \$5.25. Зложили по \$1: І. Лисогір, Ю. Гриньків, І. Дешевський, М. Підгайний, М. Горон; А. Ткач 25 ц.

М. Підгайний.

ЗА ДУРНЕ БАЗИКАННЯ.

Був собі в Едмонтоні чоловік українського роду, але невеликого розуму. Вдалось йому дістати добре платну міську роботу, збагатився і думав, що всі розуми поїв, хоч ледви навчився читати. Почув мудрагельствувати. Зустрів жінку, якої чоловік вписався до війська і вже є на воєнній фронті в Англії. І сказав до неї: „Твій чоловік такий і сякий, нащо він вписувався до армії? Німці вже 200 миль зайшли в Англію і твому чоловікові прийде марний кінець“. Справа опинилась у поліційній суді і не зважаючи на знаменну оборону англійського адвоката Огілі, що є теж елдерменом і частинно настоятелем Вольтера Жишкевича, того останнього засуджено на 60 днів арешту за дурне базикання. Називав інших дурними за те, що боронять прибрану вітчизну, а тимчасом опинився між дурними. Вніс відклик до вищої інстанції, але чи він багато допоможе, треба сумніватися. А тимчасом і добреплатну роботу втратив і своїм землякам честі і слави не приніс.

В АМЕРИЦІ ІДЕ БУДОВА ЦЕРКВИ 46 ЛІТ

Епископальна англійська катедрa св. Івана при 116 вулиці в Нью Йорку це величава будівля на узгір'ю. Її почали будувати ще в 1894 році. Отже біжучий рік, це 46-тий рік її будови. Знадвору вона вже викінчена, внутрі ще багато бракує до викінчення. Її будівельний розвиток слідила пані Антонетта Гарвей, що від 1906 р. збирала сама світліни з процесу її розбудови. Вона має вже 3,000 негативів, а кількості з них передала Нью-Йорському Історичному Товариству на виставу. Серед збірки є фотографії самих основ будови і тому вони тепер незвичайно цінні, бо вказують теж на способи таких будов, уживаних ще перед 44 роками.

Farnsworth
GIVES YOU THE
CAREHART-FARNSWORTH RECORD CHANGER

14 RECORDS AUTOMATICALLY

ENJOY SYMPHONIC MOMENTS! Listen to an hour's continuous entertainment—without re-loading. Fewest moving parts, yet it offers the most positive record release. Lightweight tone arm means your records can be played longer and more often. The spindle will not wear holes, tear labels, break or chip records. The Carehart-Farnsworth Record Changer is a feature of all the new 1941 Farnsworth Radio-Phonograph Combinations.

Model BK-55
8 Tube Farnsworth
Combination Only

129.95

OTHER FARNSWORTH HIT FEATURES:

- ★ Tone Control
- ★ Bill-In-Yenna
- ★ Overseas Tested
- ★ Television Bridge
- ★ Ampli-Fitter
- ★ Slide-Rule Dial
- ★ Symphonic Speaker
- ★ Tip-Top Tuning

Come In AND LET US PUT IT
THROUGH ITS PACES FOR YOU!

Без рішучості, де мешкаєте, в Нью Йорку чи Україні, Н. Дак, ми можемо доставити Вам FARNSWORTH комбінацію до Вашої хати власним коштом. До того даємо 6 найновіших рекордів даром і Коломійку на Цимбалах, якої ви нігде не годні купити. Даємо опуст за Ваше старе радіо. Продаємо за готівку і на сплату...

Пишіть по інформації за каталогом на комбінації і радія, як і на інші річі, що їх продаємо в Базарі Сурма. Пишіть на адресу:

SURMA

325 East 14th Street

(bet. 1st & 2nd Ave.)

Tel.: GRamercy 7-0739

New York, N. Y.

P.S. Хто купить у нас Farnsworth комбінацію цього місяця, для того заграємо на Радіо Коломійку з його, села зі стації W.B.N.X., 1350 кс. в суботу, в годині 4. пополудні.

КНЯГИНЯ ВИНДСОР

приймає членів акватичного клубу.

УВАГА! ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ „АМАТОРСЬКОГО ВРУЖКА“ ПРИ УКР. ГР. КАТ. ЦЕРКВІ УСПЕННЯ ПР. БОГОРОДИЦІ В ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ., ВІДОГРАЄТЬСЯ ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ

СТАРОКРАЄВЕ ВЕСІЛЛЯ

НА ЗАХІДНІЙ БОЙКІВЩИНІ
в 7 картинах укладу І. Ш. Лукавиченка
В НЕДІЛЮ, 6-го ЖОВТНЯ (ОCTOBER 6, 1940)

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ ПРИ СТЕЙТ СТ., В ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Початок в 4. год. пополудні.

ПО „ВЕСІЛЛЮ“ БАЛІ.

Вступ для старших 50 ц., а для дітей і вступ на „Баль“ 25 ц.

Доход на будову „Нової Церкви“.

Музика п. Ореста Турковського з Сінгап. Н. Дж.

Ремісер — учитель п. С. ГРАБАР.

Всіх родичів місцевих і позамісцевих сердечно запрошує на цей обряд весільний і за гарну забаву ручить КОМІТЕТ ЦЕРКОВНИЙ.

ДЛЯ ГОСПОДИНЬ.

(Прання всякого роду прального одіння).

При пранні одіння треба триматися наступних правил:

1. Уживати літньої води й м'якого мила.
2. Витискати й прати в млинах радше як натирати. Натирання притуплює блискотіння одіння.
3. Переподікувати докладно у воді з тою самою температурою й усувати воду через витискання й удари білля між сухими рушниками.
4. Щодо шовків, то не треба морщити їх більше як потреба. Сушити їх якнайшвидше оскільки це можливо, одначе ніколи на сонці. Шкоре сушення запобігає знакам від води.
5. Прасувати треба завжди з лівої, цебто відвортної, сторони й умірковано теплим залізком. Тому, що понджі, цебто пральний шовк, легко при своєму собі знаки від води, треба його прасувати на сухо, а якщо появляється зморшки, то треба звохити шматку, під якою прасується, а ніколи сам панджі.

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ

НЕ ВБЮ ЙОГО

Запрошує найшли на шляху трупа. Поховавши, вони пішли шукати винуватця. Натрапивши москалів, вони мають розгадати: чи це вони вбили? Як вони, що з ними зробили?

Читаючи це оповідання, дізнається багато про життя й воювання москалів.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

Замовляйте:

"СВОБОДА"

81-83 GRAND STREET,

JERSEY CITY, N. J.

НА ШЛЯХУ ДО УПАДКУ, БЕРДІН. — Так глядять німецька преса на теперішнє положення Великої Британії, коли обговорює потрійний союз. Каже, що Англія тепер відокремлена і хилиться до упадку. Заразом та преса заповідає Злученим Державам такий самий упадок, якщо вони хотіли Англію рятувати і вступити до війни по її стороні.

ЕДІЗОН ТАВРУЄ ПАЛЕННЯ ВИБОРЧИХ КНИЖОК.

НЬО ЙОРК. — Хоч Чараса Едізона видвинула Демократична Партія на губернаторського кандидата в Нью Джерзі, а навіть одобрив його політичний „бос“ Гейг, проте Едізон дуже гостро натаврував спалення виборчих книжок, якого доконали люди Гейга, Едізон заявив, що волів би програти в виборах, ніж це покривати.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на недовомання шлунок й випробували коштовні ліки й зела, а не найшли полекші. Тим усім поручуємо спробувати даром Зела Мілертон, котрих не запарюється ні варитися, а споживається в натуральній формі. По житті пробіки переконаєтеся, як skutочно діють в недовоманнях таких, як квіси шлунок, гази, нестривання, запір, брак апетиту, біль голови й інші недовомання, котрі походять зо злого травлення. Щоби переконалися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта

по знижених цінах.

1 Package Millerton .75

2 " " 1.25

3 " " 1.75

6 " " 3.00

Питаєте за злілля Мілертон у вашій усній аптеці, а як там його не мають, то пишіть до: J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 628, Newark, N. J. Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable. Ці ціни важні лише при замовленні просто з головного офісу.

ІВАН ФІЛИПЧАК

відомий автор оповідань з української історії малює в повісті

ДМИТРО ДЕДЬКО

боротьбу за вдергання Галицько-Волинської Держави проти посягань загрозливих сусідів: поляків і мадярів.

Герой повісті, боярин Дмитро Дедько — це історична особа. Завдяки йому українська князівська держава простояла ще довгі роки. Хто хоче пізнати героїську зусилля цієї великої постаті української історії, най прочитає повість Филипчака „Дмитро Дедько“.

Ціна 50 центів.

Замовляйте:

"Свобода"

P. O. Box 346

Jersey City, N. J.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

НА ФІЛІДЕЛЬФІО

І ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAI
Український
ПОГРЕБНИК
Ціна похорон
навіть за \$150
433 State St.,
PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна.

Main Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

N. E. W. A. R. K. N. J.

Phone: Essex 3-5347

Branch Office (Філія):

969 SOUTH BRAD ST.,

TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребки по ціні та

нижчій як \$150.

Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ

НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ

Історичне оповідання

про цілковитий крах й кут-

ицький історії в часі, коли

історична Польща правила У-

країною, а турки правили на-

дальшани на ній на грабод.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.

"СВОБОДА"

81-83 GRAND STREET,

P. O. BOX 346

JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН, ч. 120. Загадка для ватажка.

HAWQUO APPEARED SUDDENLY IN HIS HOME VILLAGE FROM WHICH HE HAD BEEN EXILED AT TARZAN'S DEMAND.

Говко з'явився наго в своєму домі в селі, з якого він був прогнаний на домагання Тарзана.

OLD CHIEF DUWANDO WAS CONFUSED. HAWQUO WAS HIS SON, YET HE WAS ALSO THE EVIL FOE OF TARZAN, LORD AND LAW OF THE JUNGLE.

Старий ватаг Довандо був збентежений. Говко був його сином, але він теж був ворогом Тарзана, пана й володаря нетрів.

"WHAT DO YOU WANT?" DOWANDO ASKED. "WARRIORS" HAWQUO REPLIED. "MANY WARRIORS TO KILL ELEPHANTS."

„Чого ти хочеш?“ — запитував Довандо. — „Хочу воїників“ — відповів Говко. „І то багато воїників, щоб я міг вибити слонів“.

"TARZAN WILL PUNISH US!" DOWANDO GASPED. "THE RENEGADE SMILED SLOWLY. 'WE NEED NEVER FEAR TARZAN AGAIN!'"

„Таж Тарзан нас покарає!“ з острахом сказав Довандо. Однак виродиний син сказав поводи зо сміхом: „Ми вже не потребуємо боятися Тарзана!“